

Restauratie van archieven, boeiender dan u denkt!

De tekst op de afbeelding luidt 'Ick bringhs U, mijn vrindt.' (ik hef het glas op U, m'n vriend.) Drinckt lustich om sonder truren. (Drink het onbezorgd met plezier leeg.) Diesen bleijckaert sal u heert verheugen. (Deze rosé zal u hart verblijden).

Inhoudt { A B C 4468 2
A C D 5111 2
A D E 6294 2
Den geheelen Inhoudt A B C D E 20073 2

Now sachdrincken is goet. Die het Maetelick doet.

Register voor en na restauratie

De landmeter van het graafschap Geleen Jan Bollen verbeelde in de zeventiende eeuw de genoegens van roken. Het is gezond, zegt hij, mits men het met mate doet.

Op dinsdag 24 november is er weer een 'maaltijd van de geschiedenis'. Deze inmiddels vijf jaar oude traditie wordt voortgezet met een boeiende blik in de keuken, of eigenlijk het atelier, van restaurator Cor Knops uit Munstergeleen. Vanaf 16.45 tot ca 19 uur zal in een ontspannen sfeer dieper worden ingegaan op het werk van de restaurator en specifiek op uitdagingen die de restaurator wachten in de Sittard-Geleense archieven.

Info

Deze rubriek wordt samengesteld in samenwerking tussen het Stadsarchief Sittard-Geleen en de historische verenigingen en stichtingen in de regio. Voor informatie over deze rubriek of bij andere historische vragen over Sittard-Geleen of de regio: neem contact op met info.stadsarchief@sittard-geleen.nl of 046-4778451.

Zie ook: www.stadsarchief-sittard-geleen.nl voor onder andere vele duizenden historische foto's van uw streek!

De maaltijd wordt georganiseerd door het Stads- en regioarchief in samenwerking met de Federatie Historie Sittard-Geleen-Born.

Archiefinstellingen, zoals ook het Stads- en regioarchief Sittard-Geleen, zijn opgericht om archivalia in goede en geordende staat te bewaren. Daartoe zijn archiefbewaarplaatsen nodig, zoals er momenteel een wordt gebouwd in de tuini van Museum Het Domein. Maar wanneer er een prima archiefbewaarplaats is, maar de archieven die er in opgeslagen zijn, zijn niet in goede staat, dan helpt ook een aan alle eisen voldoende opslagruimte niet zo veel...

Op zo'n moment komt de restaurator in beeld. Hij of zij gaat aan de slag met de archivalia om ze weer zo goed mogelijk te herstellen of minimaal ze zo goed mogelijk te behouden. De materialen waarvan archivalia zijn gemaakt zijn zeer

divers. Zo kan er sprake zijn van perkament, van leer, van hout, van metaal en natuurlijk vaak van papier. Diverse manieren van restauratie komen aan de orde de 24e november.

In het Stads- en regioarchief Sittard-Geleen wordt ongeveer drie kilometer archief bewaard. Dit archief bestaat uit miljoenen pagina's papier, honderdduizenden foto's, dia's, prentbriefkaarten en negatieven, duizenden oude registers, honderden perkamenten, maar bijvoorbeeld ook tientallen hardeschijven met digitale informatie. Een deel van de oudere archivalia is in slechte of zelfs zeer slechte staat. Hiervoor is restauratie noodzakelijk. De archivalia die er het ergst aan toe zijn, worden het eerst gerestaureerd. Het werk van de restaurator gebeurt veelal achter de schermen. Tijdens de 'maaltijd van de geschiedenis' zal worden stilgestaan bij dit onzichtbare

werk. Het zichtbaar maken gebeurt vooral aan de hand van een aantal registers van de beroemde Geleense landmetersfamilie Bollen. Zij waren in de zeventiende en achttiende eeuw de bekendste landmeters in het huidige Limburg en omgeving.

Cor Knops zal tijdens deze avond ingaan op het vak van restaurator en meer specifiek boekrestaurator. Ook de snelle ontwikkelingen van de afgelopen twintig jaar in dit vakgebied komen aan de orde. Aan de hand van specifieke voorbeelden zal hij laten zien hoe het werkproces van restauratie, dat bijna helemaal nog een echt 'handwerk' is, verloopt. Met name de registers van vader en zoon Bollen, die tussen 1675 en 1750 niet alleen Geleen, maar bijna de hele regio hebben vastgelegd, worden als leidraad genomen. Naast aanzienlijke gebruiksschade was bijeen van de boeken ook sprake van ernstige 'inkt-

vraat'. Hierbij dringt de inkt door zijn samenstelling dwars door het papier heen.

Na verloop van tijd is hierdoor het handschrift niet meer te lezen. In recente tijd zijn innovatieve methoden ontdekt om dit proces te stoppen.

Tijdens de restauratie zijn veel wetenswaardigheden tevoorschijn gekomen die een breder licht werpen op de dagelijkse praktijk van het landmeten door de Geleense landmeters Johannes Bollen en zijn zoon. Ook geven de toegevoegde aantekeningen die gemaakt werden tijdens het meten belangrijke historische informatie over onze streek. Aan het begin van de bijeenkomst zal Stads- en regioarchivaris Peer Boselie vader en zoon Bollen kort in hun tijd en omgeving plaatsen.

De maaltijd van de geschiedenis zal plaatsvinden op 24 november

aanstaande van 16.45 tot circa 19.15 uur.

Wenst U deel te nemen aan deze bijzondere maaltijd, waarin in ontspannen sfeer onze geschiedenis in een ander licht kan worden gezien, dan kan dat. U bent van harte uitgenodigd! Voor deelname moet U 20 euro storten op rekeningnr. 1123.47.452 t.n.v. Federatie Historie Sittard-Geleen-Born te Sittard o.v.v. Maaltijd van de Geschiedenis 2009. Doe dit uiterlijk 18 november 2009! Tevens moet u zich tegelijkertijd aanmelden bij het stads- en regioarchief Sittard-Geleen via e-mail info.stadsarchief@sittard-geleen.nl, via fax (0031(0)46-4778481 of telefonisch via 046-4778451 (ma-do van 9-17uur). (Doe het snel, want er is helaas slechts beperkt plaats!)

Let wel: Inschrijving verplicht tot betaling! Restitutie is niet mogelijk; er kan wel een plaatsvervanger komen die avond.